

La cara i la creu

pa?

inions, però, em poden ser més o menys quan es reuenes àrees que pel seu espíritu han pre situacions preeixent per això han hagut, al preu que ara es fast, amb els Estats Units, per tant, han hagut al seu carro per tal sentiment insuperables de la marginació.

Hi ha altres zones en les quals aquests s'han passat amb tanta an viscut al seu aire d'independència sorpresa d'alguna manera d'autoabastir-se en la marxa de la història i allades, però que antenen una vitalitat, compacta, cohesiva i engresadora que sinceritat sedueix. El paradigma d'això sense cap mena de pòls. Barcelona és un no. Barcelona pertany a un grup que Paris, i, així, se sent per sempre que sent com diu, una ciutat tan que forçosament s'ha

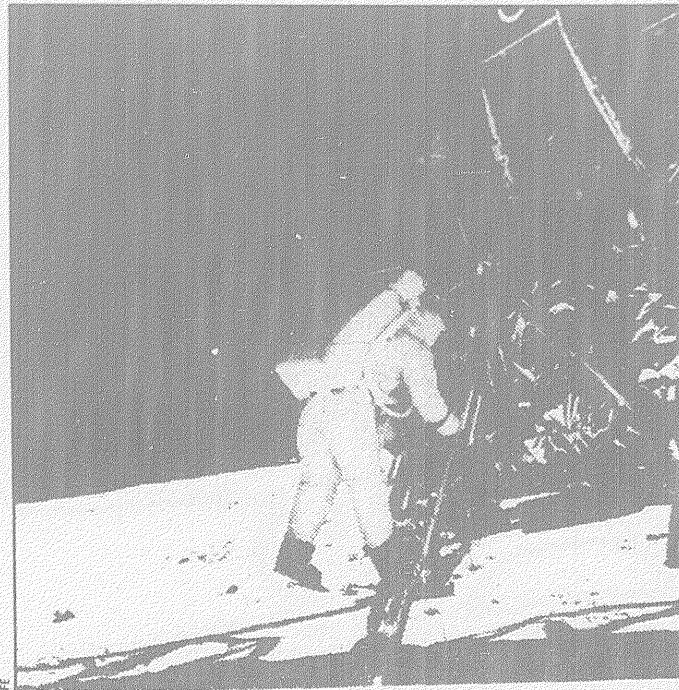
de tenir sentit és el seu destí, i si es que a massa cultes per uns bons primitius, o girar el cap vers la cultura i ens decidirà Paris i els USA aitzar-nos? Llavors que amb un bon viaje viu del que ens ha arribat podriem claudicar immens a la llau. a.

ANTON M.
ESPADALER

SEMPTE causa meravella comprovar que la condició humana pugui ésser, alhora, tan sublim i tan bestia. Al costat de la seva faceta de depredador temible, l'ésser humà en presenta una altra de positivament admirable. I sembla que hagi trobat una rara manera de conviure amb totes dues: no para d'inventar elements de destrucció i motius de baralla, alternant-ho, amb prodigioses troballes tècniques, científiques i, fins i tot, amb extraordinàries conquestes en el terreny de l'esperit.

És evident que l'home sol trobar allò que busca. Hi ha una colla d'exemples que ratifiquen aquesta afirmació, però per cenyir-nos a un de determinat —i ben demonstratiu— podriem referir-nos al cas de la fotografia. Uns quants investigadors imaginatius maldaren per fixar imatges damunt del metall, del vidre o del paper, valent-se únicament de mitjans físics i químics. Semblava una empresa impossible, però ho van aconseguir. Immediatament els va entrar el desfici de fer còpies duradores dels resultants obtinguts, i també se'n van sortir a desgrat de les dificultats amb que topaven. Després, no del tot satisfets amb els seus treballs en blanc i negre, van voler reproduir el color, i no trigaren gaire a triomfar-hi. Tot plegat amb un cert grau d'imperfecció al principi, però amb uns progrésos ràpidissims. Naturalment, sense alliberar-se del neguit que els arbora: calia, ara que ja posseïen el domini de les imatges quietes, fer-les bellugar, i es van inventar el cinema. Tímid, balbucejant en els seus començaments, però no van trigar gaire a fer-lo parlar i a emetre sons, mentre s'afanyaven a acolorir-lo amb tots els colors de l'arc de Sant Martí.

Tot aquest procés es va iniciar fa poc més d'un segle, de manera que es pot dir que es un nou naixement en un món que té milions i milions d'anys d'edat. Com ja se sap, la cosa no cessa pas. La televisió ha portat a cada casa les imatges que parlen i es mouen, a tot color, a través de l'aire. Ara, els savis especialitzats tenen el desassossec de dotar-les de relleu, i estic segur que hi reeixiran. Jo diria que son a

A principis de segle alguns creien que mai no es realitzarien viatges espacials

punt d'aconseguir-ho, perquè amb els raigs làser i l'holografia ja han fet un pas endavant importantíssim.

En un altre ordre d'activitats, els darrers cent anys també ens han donat grans sorpreses. A principis del segle actual (o a darreries del passat) un coratjós automobilista francès va córrer per primera vegada a 60 quilòmetres per hora, pilotant un vehicle impulsat per un motor d'explosió. Ell mateix es va quedar esgarrillat de la seva imprudència, i en declaracions fetes a periodistes de l'època (s'havia convertit en un heroi) declarà que es tractava d'una experiència terrible, angoixosa i sense cap utilitat pràctica, perquè córrer d'aquella manera forasenyada embotia els sentiments, produia ofec, ennuvolava la vista i entorpiia el cervell. Afegí que aconsellava seriosament que mai ningú més no repetís l'aventura.

L'automobilista era contemporani d'uns experts que asseguraven que mai no es realitzarien viatges espacials, a causa de les enormes distàncies còsmiques.

Per acabar de reblar-ho, també estaven convençuts que els 60 quilòmetres per hora eren el límit de la velocitat terrestre possible (no pas aconseable) o sigui que la visita a altres cossos celestes no passaria mai d'ésser un somni propi de la ciència ficció.

D'aleshores ençà, ja s'ha vist: l'home ha anat a la Lluna i ara ens informen que es prepara per anar a Mart, en un viatge que es calcula que durarà dos anys. Si es té en compte que som, pràcticament, als començaments del volar de pressa, cal convenir que es pot esperar qualsevol cosa. D'aquell venerable automobilista que corria a 60 quilòmetres per hora, hem passat a unes astronaus que van a 3.000. Una enorme diferència en molt poc temps!

Mentrestant, la part bestia de l'home tampoc no ha cessat. Continua afanyant-se a inventar coses per baldar-se a si mateix, amb un enginy semblant al que posa —o hauria de posar— al servei de causes més dignes dels seus esforços.

PERE CALDERS

Pamflets

HÉLÈNE Coulonja analitzat recentment causes de la decadència del polemisme i el pamflet a França. A grans trets, aquesta decadència es pliqueja de la manera següent:

- (1) Un intel·lectual ha de respectar els imperatius que comporta la seva carretera: la seva consagració passa necessàriament per dinàmiques de legitimació universitat, la premsa, ciència, els mitjans de comunicació audio-visuals, etc.
- (2) Les activitats intel·lectuals només son legitimades si han estat degudament ampanyades pel conreu d'obligacions mundanes: obligacions que no exigeixen una certa habilitat en la pràctica del somriu, del conill i del copet a l'escola, sinó també una certa d'expressió pública de beneplacit, pels personatges que controlen les instances madures. La simptomologia que descriu tot aquells de coses, estat que obvia i impedeix discreaccions, sorolloses, ha estat denunciada per la senyora Coulonja que viu en un país on n'hi ha que saben liquar addosament les eternes obligacions mundanes — "síndrome del coctel permanent".

A Catalunya, on es practica d'aquesta liquació acostumada a ser una realitat tan normal com el gin-tonic, ni la crítica ni el pamflet no estan en decadència, encara que no són ni les mateixes objectives que a França. Es ben senzilla: de fet, no hi ha l'altre mai no han estat substituïts per cançons en privat, per quines picabaralles per gremials o per penoses i tristes d'humorisme casolà, nadet i disfressat, inhàbitus de consciència crítica.

JOSEP MARÍA S.